

بسمه تعالی

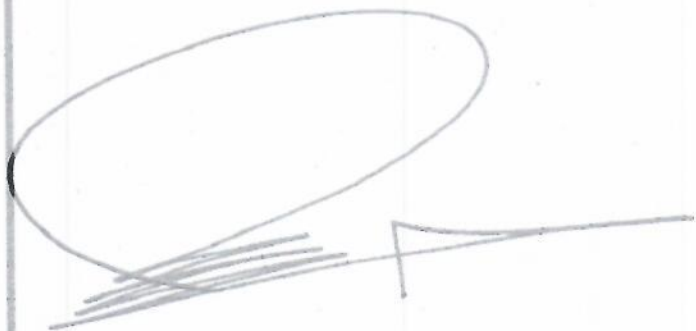
صورتجلسه نشست مشترک جمهوری اسلامی ایران و جمهوری عراق

در خصوص گذرگاه های مرزی

در چارچوب تحکیم روابط برادرانه میان جمهوری اسلامی ایران و جمهوری عراق و با هدف گسترش همکاری های اقتصادی و تجاری، مالی، امنیتی و فنی بین دو کشور، صورتجلسه نشست مشترک جمهوری اسلامی ایران و جمهوری عراق در خصوص گذرگاه های مرزی (موضوع امر دیوانی شماره ۱۹۴ سال ۲۰۱۹ جمهوری عراق) به ریاست جناب آقای دکتر اصغر بلوکیان مدیرکل امور مرزی و مرزنشینان وزارت کشور جمهوری اسلامی ایران و سرلشکر دکتر عمر عدنان حرین الوائلی رئیس هیأت گذرگاه های مرزی جمهوری عراق، در تاریخ ۱۰ و ۱۱ بهمن ۱۴۰۱ در بغداد برگزار گردید.

در این نشست، در فضای همکاری و تفاهم، طرفین موانع و مشکلات فعالیت گذرگاه های مرزی مشترک دو کشور را مورد بررسی قرار دادند و توافقات زیر حاصل شد:

الف - بررسی وضعیت گذرگاه های مرزی بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری عراق و شناسایی و رفع مشکلات گذرگاه های جدید

۱ - دو طرف متعهد شدند صرفاً از گذرگاه های مرزی رسمی برای فرآیند مبادلات تجاری و عبور مسافران استفاده کنند.

۲ - مرزها و معابر غیر رسمی و راه های قاچاق به هر شکل بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری عراق به ویژه بین مرز ایران و اقلیم کردستان عراق بسته شود.

۳ - طرفین متعهد شدند کلیه امور مربوط به ایجاد گذرگاه ها و بازارچه های مرزی جدید را از مسیر دیپلماتیک پی گیری نمایند.

ب - بررسی راهکارهای تشدید کنترل امنیتی خودروها، مسافرین و کالاهای در گذرگاه های مرزی

۱ - دو طرف متعهد شدند جدول زمانبندی محصولات کشاورزی و هرگونه قوانین یا تصمیم های مربوط به حمایت از محصولات صنعتی و کشاورزی ملی و نیز واردات و صادرات خود را حداقل یک ماه زودتر از زمان اجرایی شدن آن، از طریق مجاری دیپلماتیک به اطلاع طرف مقابل رسانده و از عبور کالاهای منع شده جلوگیری نمایند.

۲ - دو طرف با هدف اطلاع از موانع و مشکلات صادرات و واردات کالاهای ویژه انواع محموله های آهن از طریق گذرگاه های مرزی مشترک، سازمان ملی استاندارد جمهوری اسلامی ایران و سازمان مرکزی استاندارد و کنترل کیفیت جمهوری عراق را به برگزاری نشست های مشترک دوره ای ترغیب خواهند نمود.

۳ - مدیران گذرگاه های مرزی مشترک با برگزاری نشست های دوره ای ماهانه، ضمن بررسی موانع و مشکلات، راهکارها و تدابیر لازم را در چارچوب قوانین جاری دو کشور اتخاذ خواهند نمود.

۴- در گذرگاه های مرزی مشترک، رابطینی جهت بررسی و رفع مشکلات اضطراری تعیین خواهند شد، تا ورود و خروج کامیون ها و مسافران به روانترین شکل انجام شود.

۵- ورود و خروج مسافران دو کشور از طریق گذرگاه های مرزی، صرفاً با گذرنامه رسمی بارکدار، امکان پذیر خواهد بود.

۶- طرف های ذیربط در گذرگاه های مرزی رسمی مورد پذیرش دو طرف، اقدامات بازرسی و تفتیش کامیون ها و مسافران را با هدف پیشگیری از قاچاق مواد مخدر، سلاح، مشروبات الکلی و ارزها اعم از اصلی یا تقلبی تشدید خواهند کرد و تدابیری برای آگاه سازی جهت کنترل این پدیده در داخل گذرگاه های مشترک اتخاذ می نمایند.

۷- طرفین متعهد شدند که گواهی بهداشت نباتی برای محصولات کشاورزی را صادر و آن را به عنوان یک سند رسمی در کنار اسناد گمرکی ارائه نمایند.

۸- گذرگاه مرزی خسروی-منذریه به عنوان تنها گذرگاه برای ورود دارو و تجهیزات پزشکی در نظر گرفته شود.

۹- وزارت بهداشت جمهوری عراق از طریق مجاری دیپلماتیک فهرست انواع داروهایی را که بر اساس قوانین جاری طرف عراقی به عنوان داروهای مخدر و روانگردان دسته بندی می شوند به طرف های ذیربط در جمهوری اسلامی ایران اعلام می کند.

۱۰- دو طرف متعهد شدند مرجوع شدن کامیون های حامل کالاهای فاقد شرایط ترخیص در کشور مقابل را بپذیرند.

۱۱- دو طرف توافق می کنند زمینه های انعقاد یادداشت تفاهم بین گمرکات دو کشور راجع به تبادل الکترونیکی اسناد گمرکی را فراهم نمایند.

ج- امکان سنجی ایجاد گذرگاههای مرزی جدید چیلات - علی غربی و بازنگری در امکان سنجی ارائه شده درباره گذرگاه مرزی چنگوله - الشهابی

۱- در خصوص گذرگاه چنگوله-الشهابی، طرف عراقی پیشنهاد نمود که تصمیم گیری نهایی در این خصوص به دلیل وجود ملاحظات از سوی اعضای کمیته ای که قبلاً برای گشایش این گذرگاه تشکیل شده بود، به تعویق افتد.

۲- در خصوص گذرگاه چیلات-علی غربی، طرف عراقی پیشنهاد نمود که تصمیم گیری نهایی در این خصوص تا زمان ارسال مطالعات امکان سنجی پروژه از سوی استانداری میسان به تعویق افتد.

د- انجام مطالعه میدانی برای ساماندهی محوطه های تخلیه و بارگیری و ارائه سقف زمانی برای جانمایی این محوطه ها به نحوی که تامین کننده منافع طرفین باشد.

۱ - دو طرف توافق نمودند که تخلیه و بارگیری کالاهای تجاری در هریک از گذرگاه های مرزی شلمچه، سومار-مندلی، چزابه-شیب و خسروی-منذریه به مدت ۱۵ روز در هر ماه میلادی، از ۱ تا ۱۵ ماه در سمت عراقی و از روز ۱۶ تا پایان ماه، در سمت ایرانی گذرگاه های مذکور خواهد بود.

۲ - در گذرگاه مرزی مهران-زرباطیه، حتی الامکان، فرآیند مبادلات تجاری از طریق سکوی تبادل تجاری انجام شود و در صورتیکه این امر مقدور نباشد این گذرگاه نیز مشمول مقررات بند فوق خواهد شد.

۳ - مقرر گردید کمیته ای مشترک متشکل از نمایندگان دو طرف، ظرف یکماه آینده (فوریه) به منظور اجرای مطلوب مفاد دو بند فوق شروع به کار نماید (از سمت عراقی مدیر گذرگاه، مدیر گمرک مرز، نماینده حمل و نقل زمینی، نماینده پلیس گمرک و نماینده ای

از دفتر امنیتی عضو کمیته می باشند و نمایندگان طرف ایرانی، متعاقباً مشخص خواهند شد).

۴ - عوارض صرفاً از کالاهایی که بر روی کامیون های عراقی بارگیری شده باشند اخذ می شود.

۵ - این سازوکار از تاریخ ۲۰۲۳/۰۳/۰۱ اجرایی خواهد شد.

۶ - این توافق شش ماه پس از اجرا ارزیابی خواهد شد تا هرگونه ملاحظه، خصوصاً درباره گذرگاه مرزی مهران- زرباطیه، رسیدگی و حل و فصل شود.

رئیس هیأت جمهوری عراق
عمر عدنان حرین الوائلی
رئیس هیأت گذرگاه های مرزی

۲۰۲۳/۱۱/۲۱

رئیس هیأت جمهوری اسلامی ایران
اصغر بلوکیان
مدیرکل امور مرزی و مرزنشینان وزارت کشور

اسامی هیات جمهوری اسلامی ایران

جناب آقای اصغر بلوکیان	مدیرکل امور مرزی و مرزنشینان وزارت کشور و رئیس کارگروه مرزهای مجاز (رئیس هیات)
آقای مهدی حداد	نماینده نهاد ریاست جمهوری
آقای منصور عیسی وند	نماینده وزارت کشور
آقای حمید ابراهیمی	نماینده وزارت امور خارجه
آقای رضا اسدی	نماینده وزارت امور خارجه
آقای فرید حق پناه	نماینده گمرک ایران
آقای سید مهدی بنو فاطمه	مشاور رئیس هیئت
آقای علی کاظمی	نماینده سفارت جمهوری اسلامی ایران در بغداد

**محضر الاجتماع المشترك (بشأن المنافذ الحدودية بين جمهورية العراق
والجمهورية الاسلامية الايرانية)**

انطلاقاً نحو تعزيز العلاقات الاخوية بين جمهورية العراق
والجمهورية الاسلامية الايرانية وحرصاً على تنمية اواصر
التعاون الاقتصادي والتجاري والمالي والامني والفني بين البلدين
تم عقد الاجتماع المشترك (بشأن المنافذ الحدودية بين
جمهورية العراق والجمهورية الاسلامية الايرانية) ولجنة
الامر الديواني العراقي رقم ١٩٤ لعام ٢٠١٩ برئاسة اللواء
الدكتور عمر عدنان حرين الوائلي - رئيس هيئة المنافذ
الحدودية في جمهورية العراق والسيد الدكتور اصغر
بلوكيان - المدير العام لشؤون الحدود وسكنتها لدى وزارة
الداخلية في الجمهورية الاسلامية الايرانية للفترة من
٢٠٢٣/١/٣٠ ولغاية ٢٠٢٣/١/٣١ في بغداد .

وقد عقد الاجتماع في اجواء تسودها اواصر التعاون والتفاهم
حيث استعرض الجانبان مختلف المعوقات والمشاكل التي
تعترض عمل المنافذ الحدودية المشتركة بين البلدين واتفق
الجانبان على مايلي :-

**المحور الاول/ بما يخص دراسة واقع حال المنافذ الحدودية
بين جمهورية العراق والجمهورية الاسلامية الايرانية
وتحديد المشاكل من اجل حلها وازالتها**

١- التزام الجانبين باعتماد المنافذ الحدودية الرسمية
لعملية التبادل التجاري وعبور المسافرين .

٢. غلق المنافذ والمعابر الغير رسمية وطرق التهريب بكافة اشكالها بين جمهورية العراق وجمهورية ايران الاسلامية وخاصة المجرى المجرى بين الحدود الايرانية واقليم كردستان العراق.

٣. التزام الجانبان باتخاذ اي اجراءات لاستحداث منافذ جديدة او اسواق تجارية حدودية عبر القنوات الدبلوماسية الرسمية.

المحور الثاني/دراسة السبل الكفيلة لاحكام السيطرة الامنية على السيارات والمسافرين والبضائع في المنافذ الحدودية.

١. قيام الجانبين باعلام بعضهما عن جدول الروزنامة الزراعية واي قوانين او قرارات حماية المنتج الوطني الصناعي والزراعي والقرارات التي تخص الاستيراد او التصدير بمدة لاتقل عن شهر عن طريق القنوات الدبلوماسية والتزام الجانبين بتنفيذها وعدم السماح بمرور اي بضاعة يتم منعها .

٢. حث كل من الجهاز المركزي للتقيس والسيطرة النوعية العراقي وهيئة المواصفات الايرانية بعقد اجتماعات دورية للوقوف على حل المشاكل والمعوقات التي ترافق البضائع الموردة عبر المنافذ الحدودية المشتركة وخاصة ارساليات الحديد بمختلف انواعها .

٣. قيام مدراء المنافذ الحدودية المشتركة بعقد اجتماعات شهرية دورية يتم خلالها عرض المعوقات

والمشاكل التي تعترض العمل وايجاد الحلول لها وبما
لايتعارض مع القوانين النافذه لكلا البلدين .

٤. تخصيص ضباط ارتباط للمنافذ الحدودية المشتركة
ويكلفون بواجب عرض وحل المشاكل الطارئة التي
تحصل وبما يحقق اعلى انسيابية بدخول ومغادرة
الشاحنات والمسافرين .

٥. اعتماد جواز السفر الرسمي الذي يحمل (باركود)
فقط كوثيقة لدخول ومغادرة المسافرين لكلا
البلدين عبر المنافذ الحدودية

٦. قيام الجهات ذات العلاقة في المنافذ الحدودية الرسمية
المعتمدة لدى الجانبين بتشديد اجراءات الكشف
والتفتيش على الشاحنات والمسافرين للحد من عمليات
تهريب المخدرات والاسلحة والعملة سواء الاصلية او
المزورة والمشروبات الكحولية وضرورة اجراء ممارسات
توعوية داخل المنافذ المشتركة للحد من هذه الظاهرة

٧. الالتزام في اصدار شهادة للصحة النباتية للبضائع
الزراعية واعتمادها كوثيقة رسمية ضمن وثائق
المعاملة الكمركية .

٨. اعتماد منفذ المندرية الحدودي حصرا كمنفذ لدخول
الادوية والمستلزمات الطبية.

٩. قيام وزارة الصحة في جمهورية العراق بأشعار الجهات
المعنية في جمهورية ايران الاسلامية وعن
طريق القنوات الدبلوماسية بجدول انواع الادوية التي

تصنف كأدوية المخدرات والمؤثرات العقلية وحسب القوانين النافذة لدى الجانب العراقي .

١٠. التزام الجانبين بقبول اعادة الشاحنات التي تحمل البضائع الغير مستوفية لشروط التخليص الكمركي لدى الطرف المقابل .

١١. اتفاق الجانبان على تمهيد الارضية لابرام مذكرة تفاهم بين كمارك البلدين بشأن تبادل الوثائق الكمركية الكترونيا

المحور الثالث/ القيام بدراسة الجدوى لانشاء المنافذ الحدودية الجديدة (جلات وعلي الغربي) واعادة النظر في الدراسة المقدمة لمنفذ (الشهابي جنكولت)

- مقترح الطرف العراقي بشأن منفذ الشهابي جنكولت / تأجيل البت بالموضوع لوجود اعتراضات من قبل اعضاء اللجنة التي سبق وتشكيلها لفتح المنفذ .

- مقترح الطرف العراقي بشأن فتح منفذ جلات علي الغربي / تأجيل البت بالموضوع لحين قيام محافظة ميسان ارسال دراسة الجدوى الخاصة بالمشروع .

**المحور الرابع / القيام بالدراسة الميدانية لتنظيم ساحات
التبادل التجاري وتقديم سقف زمني
لتحديد مواقع تلك الساحات بما يخدم مصالح البلدين**

١- اتفق الجانبان على ان يكون التبادل التجاري
بواقع (١٥) يوم لكل منفذ حدودي (الشلامجة - الشيب -
مندلي - المنذريية) من يوم (١ الى ١٥) من كل شهر
ميلادي في منافذ جمهورية العراق ومن يوم
(١٦ الى نهاية الشهر) في منافذ الجمهورية الاسلامية في
ايران

٢- قدر الامكان اعتماد دكة التبادل التجاري في منفذ
زرباطية الحدودي لاجراء عملية التبادل التجاري وفي
حال تعذر ذلك يتم شمولها بما ورد بالفقرة اعلاه.

٣- تقر وتشكيل لجنة مشتركة تتكون من ممثلين
من الطرفين لغرض تنفيذ احكام الفقرات (٢،١) خلال
الشهر الميلادي المقبل (شباط) وتتكون اللجنة العراقية
من مدير المنفذ رئيس اللجنة وعضوية مدير مركز
كمرك المنفذ وممثل من النقل البري وممثل من شرطة
الكمارك وممثل من مكتب الجهاز وسيتم تسمية
اعضاء اللجنة الايرانية لاحقا.

٤- يكون ترسيم البضائع على الشاحنات العراقية حصرا.

٥- يكون بدأ تنفيذ الآلية بتاريخ ١/١٠/٢٠٢٣

٦- يقيم الاتفاق خلال ٦ اشهر بعد المباشرة لمعالجة اي ملاحظات تطرأ خلال التطبيق وخاصة في منفذ زرباطية الحدودي.

الجانب العراقي

اللواء الدكتور
عمر عدنان حرين الوائلي
رئيس اللجنة

٢١/١١/٢٠٢٠

٨

الجانب الايراني

السيد الدكتور
اصغر بلوكيان

المدير العام لشؤون الحدود وسكنتها
لدى الداخلية الإيرانية
رئيس الوفد